

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1967

Vyhlásené: 12.12.1967

Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.1968

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

111

ZÁKON

z 30. novembra 1967

o hlavnom meste Prahe

Majúc na zreteli postavenie a úlohu Prahy, dejinami vytvoreného strediska politického a kultúrneho života všetkého československého ľudu a hlavného mesta našej socialistickej vlasti, jeho rastúci význam pre ďalší rozvoj národného hospodárstva a kultúry celej krajiny a pre prehĺbovanie priateľských stykov medzi národmi a vychádzajúc z nevyhnutnosti zabezpečiť účelnú správu hlavného mesta a jeho všestranný rozvoj Národné zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

Základné ustanovenia

§ 1

- (1) Hlavné mesto Praha tvorí samostatnú územnú jednotku; nie je súčasťou žiadneho kraja.
- (2) Územie hlavného mesta Prahy sa delí na mestské obvody.

§ 2

- (1) Orgánom socialistickej štátnej moci a správy v hlavnom meste Prahe je Národný výbor hlavného mesta Prahy, ktorý je riadený priamo vládou.
- (2) Orgány socialistickej štátnej moci a správy v mestských obvodoch sú obvodné národné výbory; v ktorých častiach mestských obvodov môžu pôsobiť aj miestne národné výbory, ustanovuje tento zákon (§ 20 ods. 1 a § 22).

Starostlivosť o rozvoj hlavného mesta

§ 3

Národné výbory pôsobiace v hlavnom meste Prahe pri zabezpečovaní výstavby a rozvoja hlavného mesta, ďalej vláda, ústredné orgány štátnej správy i ostatné štátne orgány pri plnení svojich úloh, pokiaľ sa dotýkajú záujmov hlavného mesta, sa spravujú zásadou, že rozvoj hospodárskej a kultúrnej výstavby Prahy, ako hlavného mesta štátu, je dôležitým celospoločenským záujmom.

§ 4

- (1) Poprednou úlohou Národného výboru hlavného mesta Prahy je starostlivosť o všestranný rozvoj mesta, predovšetkým o jeho plánovitú výstavbu, o zabezpečenie dopravných a ostatných služieb na veľkomestskej úrovni, o rozvíjanie kultúrneho a spoločenského života, o vytváranie a

ochranu zdravého životného prostredia, o ochranu kultúrnych pamiatok a zabezpečovanie verejného poriadku. K popredným úlohám Národného výboru hlavného mesta Prahy patrí aj starostlivosť o vytváranie priaznivých podmienok pre činnosť vrcholných orgánov štátnej moci a ostatných ústredných orgánov a inštitúcií, ktoré majú v Prahe, ako hlavnom meste štátu, svoje sídlo.

(2) Štátne orgány a organizácie sú povinné v rámci svojej pôsobnosti Národnému výboru hlavného mesta Prahy pri plnení jeho úloh účinne napomáhať.

§ 5

(1) Vláda vytvára predpoklady pre pomoc štátnych orgánov a organizácií pri riešení otázok výstavby a rozvoja hlavného mesta Prahy.

(2) Ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy úzko spolupracujú s Národným výborom hlavného mesta Prahy pri zabezpečovaní rozvoja hlavného mesta a riešia s ním všetky problémy patriace do ich pôsobnosti, ktoré sa týkajú hospodárskej, kultúrnej, zdravotníckej a sociálnej výstavby Prahy. Sú povinné prerokúvať s Národným výborom hlavného mesta Prahy tie časti návrhov plánov rozvoja svojho odvetvia (odboru), ktoré sa dotýkajú záujmov hlavného mesta. O rozporoch spočívajúcich v tom, že návrhy týchto plánov nezabezpečujú potreby hlavného mesta vyjadrené v návrhu plánu rozvoja hlavného mesta Prahy, rozhoduje vláda. Národný výbor hlavného mesta Prahy môže vláde navrhnúť, aby ministerstvám a ostatným ústredným orgánom štátnej správy uložila úlohu pri zabezpečovaní potrieb hlavného mesta.

(3) Ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy dbajú vo svojej riadiacej činnosti na osobitné podmienky hlavného mesta Prahy a z tohto hľadiska prerokúvajú s Národným výborom hlavného mesta Prahy návrhy právnych predpisov a iných opatrení, pokiaľ sa týkajú hlavného mesta Prahy. Rozdielne stanoviská v zásadných otázkach prerokuje minister (vedúci ústredného orgánu štátnej správy) s primátorom hlavného mesta Prahy.

(4) Národný výbor hlavného mesta Prahy koordinuje postup organizácií a štátnych orgánov pri vykonávaní úloh týkajúcich sa rozvoja hlavného mesta Prahy; pritom nezasahuje do právomoci ústredných ani iných orgánov.

§ 6

(1) Ústredne riadené hospodárske, družstevné a ostatné organizácie, ktoré vykonávajú činnosť na území hlavného mesta, sú povinné spolupracovať s Národným výborom hlavného mesta Prahy, prípadne s obvodnými národnými výbormi pri zabezpečovaní plánovitého rozvoja hlavného mesta Prahy a jeho obvodov. Predkladajú im podklady o dôležitých opatreniach, ktoré národné výbory potrebujú na zabezpečovanie celkového rozvoja hlavného mesta a jeho obvodov. Sú najmä povinné predkladať Národnému výboru hlavného mesta Prahy na vyjadrenie svojej koncepcie rozvoja, štúdie, dlhodobé výhľady a hospodárske plány, a to tie ich časti, ktoré sa dotýkajú otázok rozvoja hlavného mesta. V prípadoch ustanovených osobitnými predpismi je stanovisko Národného výboru hlavného mesta Prahy pre ne záväzná, najmä na úseku výstavby a vytvárania a ochrany zdravých podmienok a zdravého spôsobu života a práce; v ostatných prípadoch, v ktorých sa nebude dbať na stanovisko Národného výboru hlavného mesta Prahy, môže Národný výbor hlavného mesta Prahy vláde navrhnúť, aby vec prerokovala.

(2) Na umiestnenie organizácie alebo jej časti (závodu, prevádzkárne a pod.) na území Prahy a na zmeny jej činnosti dotýkajúce sa podstatnou mierou života mesta treba súhlas Národného výboru hlavného mesta Prahy.

§ 7

(1) Ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy i národné výbory a organizácie spolupracujú s Národným výborom hlavného mesta Prahy aj pri uspokojovaní dôležitých záujmov, ktoré má hlavné mesto mimo svojho územia, a svojimi opatreniami tomu napomáhajú.

(2) Ak ide o územie okresov Praha-východ a Praha-západ, Stredočeský krajský národný výbor, prípadne príslušný okresný národný výbor po dohode s Národným výborom hlavného mesta Prahy

- schvaľuje návrhy výhľadových národohospodárskych štúdií, plánov súhrnného rozvoja oblastí a územných plánov,
- prerokúva a zaujíma stanovisko k investičným zámerom a projektovým úlohám na výstavbu a prestavbu priemyslových objektov a zariadení, najmä dopravného, vodohospodárskeho, energetického a rekreačného charakteru.

(3) Národný výbor hlavného mesta Prahy postupuje obdobne po dohode so Stredočeským krajským národným výborom pri riešení otázok uvedených v odseku 2, pokiaľ sa dotýkajú záujmov okresov Praha-východ a Praha-západ.

Pôsobnosť Národného výboru hlavného mesta Prahy a obvodných národných výborov

§ 8

(1) Národný výbor hlavného mesta Prahy v úzkej súčinnosti s obvodnými národnými výbormi plánuje, riadi a zabezpečuje výstavbu a prestavbu hlavného mesta a organizuje plánovitý rozvoj hospodárskej, kultúrnej, zdravotníckej a sociálnej výstavby na území hlavného mesta. Vypracúva návrh plánu rozvoja hlavného mesta, v rámci ktorého usmerňuje správne proporcie v rozvoji hlavného mesta. Zúčastňuje sa na ďalších prácach na príprave štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva, spolupracuje s ústrednými orgánmi štátnej správy a predkladá im návrhy na riešenie otázok dotýkajúcich sa rozvoja hlavného mesta.

(2) Národný výbor hlavného mesta Prahy riadi, usmerňuje a kontroluje činnosť obvodných národných výborov. Dozerá na plnenie zákonov a zachovávanie štátnej disciplíny obvodnými národnými výbormi a vykonáva revízie ich hospodárenia. Obvodným národným výborom poskytuje všestrannú pomoc v ich práci a pri riešení celomestských problémov a o plnení svojich úloh sa s nimi radí, opiera sa o ich poznatky a prerokúva ich iniciatívne návrhy a pripomienky. Návrhy závažných opatrení pripravuje a prerokúva s obvodnými národnými výbormi.

(3) Národný výbor hlavného mesta Prahy zriaďuje a riadi, prípadne spravuje organizácie a zariadenia, ktoré slúžia na uspokojovanie potrieb presahujúcich rámec obvodu a ktorých riadenie (správu) je účelnejšie a hospodárnejšie organizovať pre celé mesto.

(4) Národný výbor hlavného mesta Prahy ďalej vykonáva pôsobnosť patriacu podľa iných zákonov a ostatných predpisov národným výborom, pokiaľ ju tento zákon nezveruje obvodným národným výborom (§ 9, 10, 11, 12). Na úsekoch verejného poriadku a kultúry a informácií vykonáva aj štátnu správu, ktorá by inak patrila obvodným národným výborom, ak ide o veci, ktoré majú celomestský význam; podrobnejšiu úpravu Národný výbor hlavného mesta Prahy určí na svojom plenárnom zasadnutí. Národný výbor hlavného mesta Prahy môže na svojom plenárnom zasadnutí po dohode s obvodnými národnými výbormi určiť, že bude vykonávať štátnu správu, ktorá by inak patrila obvodným národným výborom, aj v ďalších veciach, ak sa tým dosiahne účelnejší výkon štátnej správy alebo lepšie uspokojovanie potrieb občanov a organizácií.

§ 9

Obvodné národné výbory v súlade s plánovitým rozvojom mesta zabezpečujú za najširšej účasti občanov rozvoj svojich obvodov. Starajú sa o zveľaďovanie a vzhľad obvodov. Úzko spolupracujú s Národným výborom hlavného mesta Prahy pri riešení celomestských otázok a predkladajú mu v tom smere iniciatívne návrhy. Podieľajú sa na zostavovaní dlhodobých koncepcií a plánov rozvoja mesta a zostavujú a schvaľujú plány rozvoja vlastného hospodárstva a svoje rozpočty.

§ 10

(1) Obvodné národné výbory vykonávajú štátnu správu vo veciach, ktoré inak patria okresným a miestnym národným výborom, na úseku

- vytvárania a ochrany podmienok zdravého spôsobu života a práce,
- stavebného poriadku,
- pracovných síl,
- poľnohospodárstva,
- energetiky,
- hospodárenia s bytmi,
- hospodárenia s nebytovými priestormi,
- financií a správy a ochrany národného majetku,
- zásobovania a obchodu,
- služieb,
- školstva a starostlivosti o deti,
- kultúry a informácií,
- zdravotníckych služieb,
- sociálneho zabezpečenia,
- obrany štátu,
- ochrany verejného poriadku,
- všeobecnej vnútornej správy.

(2) Národný výbor hlavného mesta Prahy môže na svojom plenárnom zasadaní po dohode s obvodnými národnými výbormi určiť, že niektoré úlohy patriace do pôsobnosti obvodných národných výborov bude z dôvodov účelnosti alebo z iných vážnych dôvodov plniť niektorý obvodný národný výbor aj na území iných obvodných národných výborov. Rovnakým spôsobom môže niektoré úlohy zo svojej pôsobnosti zveriť obvodným národným výborom.

§ 11

Obvodné národné výbory volia podľa zákona o organizácii súdov a o voľbách sudcov predsedu obvodného súdu a jeho námestníka a prerokúvajú zprávy o činnosti obvodného súdu.

§ 12

(1) Obvodné národné výbory zriaďujú a spravujú

- materské a základné školy,
- mimoškolské výchovné zariadenia obvodného významu,
- obvodné ústavy národného zdravia; iné organizačné usporiadanie môže urobiť Národný výbor hlavného mesta Prahy po dohode s obvodnými národnými výbormi.

Ďalej môžu zriaďovať a spravovať

- kultúrne a osvetové zariadenia,
- zariadenia sociálneho zabezpečenia obvodného významu.

(2) Na plnenie svojich úloh obvodné národné výbory môžu zriaďovať a riadiť

- obvodné organizácie bytového hospodárstva,
- podniky Reštaurácií a jedální

a ďalšie hospodárske organizácie a zariadenia, ktoré uspokojujú prevažne miestne potreby alebo ktoré je účelnejšie organizovať podľa obvodov.

§ 13

(1) Obvodné národné výbory v medziach svojej pôsobnosti (§ 10) vykonávajú štátnu správu voči ústredne riadeným a družstevným organizáciám, organizáciám riadeným a spravovaným Národným výborom hlavného mesta Prahy a inými orgánmi, najmä na úseku výstavby, vytvárania a ochrany zdravých podmienok a zdravého spôsobu života a práce, zdravotníckych služieb, obchodu, verejného poriadku a štátnych financií.

(2) Národný výbor hlavného mesta Prahy po dohode s obvodnými národnými výbormi určí rozsah a formy účasti obvodných národných výborov na určení úloh organizáciám riadeným Národným výborom hlavného mesta Prahy a na kontrole ich činnosti.

§ 14

(1) Národné výbory pôsobiace v hlavnom meste Prahe, ich orgány a poslanci rozvíjajú širokú organizátorskú a kultúrno-výchovnú činnosť a vytvárajú tak predpoklady pre aktívnu účasť občanov na správe hlavného mesta.

(2) Obvodné národné výbory zriaďujú občianske výbory, domové komisie a iné svoje aktívy, oboznamujú ich s prácou národných výborov, využívajú ich podnety pri plnení svojich úloh a zameriavajú ich činnosť na aktívnu spoluprácu občanov s národnými výbormi.

Organizačná výstavba Národného výboru hlavného mesta Prahy a obvodných národných výborov

§ 15

Do obvodných národných výborov sa volí najmenej 60 poslancov, do Národného výboru hlavného mesta Prahy najmenej 130 poslancov.

§ 16

(1) Národný výbor hlavného mesta Prahy a obvodné národné výbory zriaďujú výkonné a kontrolné orgány: radu, komisie, komisiu ľudovej kontroly, správne komisie a odbory (iné útvary). Vláda nariadením ustanoví, ktoré odbory alebo iné útvary Národný výbor hlavného mesta Prahy a obvodné národné výbory zriaďujú.

(2) Radu obvodného národného výboru tvorí predseda, podpredseda (podpredsedovia), tajomník obvodného národného výboru a ďalší členovia volení obvodným národným výborom z poslancov. Rada obvodného národného výboru má 12 až 15 členov.

(3) Radu Národného výboru hlavného mesta Prahy tvorí primátor hlavného mesta Prahy, jeho námestníci, tajomník Národného výboru hlavného mesta Prahy a ďalší členovia volení Národným výborom hlavného mesta Prahy z poslancov. Rada Národného výboru hlavného mesta Prahy má 15 až 20 členov.

(4) Primátor vykonáva funkcie patriace podľa zákona o národných výboroch predsedovi národného výboru. Ako predstaviteľ hlavného mesta má právo používať historické primátorské insígnie.

Znak a farby hlavného mesta Prahy, čestné občianstvo a iné pocty

§ 17

(1) Pokiaľ nie je predpísané používanie štátneho znaku, môžu národné výbory pôsobiace v hlavnom meste Prahe a nimi riadené a spravované organizácie a zariadenia používať znak hlavného mesta Prahy.

(2) Iné organizácie môžu používať znak hlavného mesta Prahy len s privolením Národného výboru hlavného mesta Prahy.

(3) Znak hlavného mesta Prahy a jeho používanie upravuje Národný výbor hlavného mesta Prahy.

(4) Farby hlavného mesta Prahy sú zlatá a červená, pričom zlatá farba je hore.

§ 18

(1) Osobám, ktoré sa významným spôsobom zaslúžili o rozvoj hlavného mesta Prahy, o mier a priateľstvo medzi národmi alebo o iné všeobecné blaho, môže Národný výbor hlavného mesta Prahy udeliť čestné občianstvo hlavného mesta Prahy.

(2) Národný výbor hlavného mesta Prahy môže zvlášť významnú činnosť zaslúžilých osôb oceniť udelením verejného uznania za zásluhy.

(3) Vynikajúce tvorivé výkony, ktoré obohacujú ľudské poznanie alebo významným spôsobom prispeli k vyriešeniu úloh socialistickej výstavby alebo k ďalšiemu rozvoju kultúry, môže Národný výbor hlavného mesta Prahy oceniť aj udelením Ceny Národného výboru hlavného mesta Prahy.

Rozšírenie územia hlavného mesta Prahy

§ 19

(1) K územiu hlavného mesta Prahy sa pripájajú a do príslušných mestských obvodov sa začleňujú územia týchto obcí:

a) z okresu Praha-západ

Háje, Chodov, Kunratice, Libuš, Modřany, Lahovice (časť ležiaca na ľavom brehu Berounky), Velká Chuchle, Řepy, Nebušice, Lysolaje, Suchdol;

b) z okresu Praha-východ

Dolní Chabry, Dáblice, Letňany, Čakovice, Kbely, Kyje, Horní Měcholupy, Dolní Měcholupy, Petrovice, Štěrboholy.

(2) Územie hlavného mesta Prahy tvoria tieto mestské časti (katastrálne územia):

Staré Město, Nové Město, Malá Strana, Hradčany, Josefov, Vyšehrad, Holešovice, Troja, Karlín, Libeň, Kobylisy, Bohnice, Čimice, Dolní Chabry, Dáblice, Střížkov, Prosek, Vysočany, Hloubětín, Hrdlořezy, Letňany, Čakovice, Třeboradice, Miškovice, Kbely, Kyje, Hostavice, Strašnice, Malešice, Žižkov, Vinohrady, Vršovice, Záběhllice, Hostivař, Horní Měcholupy, Dolní Měcholupy, Štěrboholy, Petrovice, Háje, Chodov, Michle, Nusle, Krč, Lhotka, Hodkovičky, Braník, Podolí, Kunratice, Libuš, Modřany, Komořany, Smíchov, Košíře, Radlice, Hlubočepy, Malá Chuchle, Motol, Jinonice, Velká

Chuchle, Lahovice (časť bývalej obce Lahovice ležiaca na ľavom brehu Berounky), Břevnov, Střešovice, Dejvice, Bubeneč, Vokovice, Veleslavín, Liboc, Sedlec, Ruzyně, Řepy, Nebušice, Lysolaje a Suchdol.

§ 20

(1) V častiach mestských obvodov vzniknutých začlenením obcí uvedených v § 19 ods. 1 pôsobia miestne národné výbory riadené obvodnými národnými výbormi; patrí im pôsobnosť, ktorú majú miestne národné výbory podľa zákona o národných výboroch.

(2) Miestne národné výbory spolupracujú s Národným výborom hlavného mesta Prahy a s obvodnými národnými výbormi, podieľajú sa na ich úlohách pri zabezpečovaní výstavby a rozvoja hlavného mesta Prahy a svojou činnosťou prispievajú k súladnému rozvoju celého mesta.

(3) Národný výbor hlavného mesta Prahy alebo obvodný národný výbor môže po dohode s miestnym národným výborom prevziať niektoré úlohy patriace do pôsobnosti tohto miestneho národného výboru.

§ 21

Obvodný národný výbor môže na návrh miestneho národného výboru po prerokovaní s občanmi rozhodnúť o zániku miestneho národného výboru a o prevzatí jeho pôsobnosti.

§ 22

Ak sa po 1. januári 1968 pripoja k územiu hlavného mesta Prahy ďalšie obce, platia pre časti mestských obvodov, vzniknuté ich začlenením, ustanovenia § 20 a 21.

Záverečné ustanovenia

§ 23

Pokiaľ tento zákon neobsahuje odlišnú úpravu, platia o národných výboroch pôsobiacich v hlavnom meste Prahe ustanovenia zákona o národných výboroch.

§ 24

Minister spravodlivosti vo vyhláske v Zbierke zákonov ustanoví, od ktorého dňa sa organizácie súdov a štátnych notárstiev prispôbia územným zmenám podľa tohto zákona.

§ 25

Zrušuje sa vládne nariadenie č. 79/1960 Zb. o právomoci a zodpovednosti Národného výboru hlavného mesta Prahy a obvodných národných výborov v Prahe.

§ 26

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1968.

Novotný, v. r.

Laštovička v. r.

Lenárt v. r.

